

Nehod s alkoholem ubylo?

Přý ano, až o třetinu. Tak to aspoň tvrdí optimistická statistika policie. A dává to hned do souvislosti s obligatorním „dýcháním“ při každé silniční kontrole. Je to pravda? Nebo měl pravdu Churchill, když kdysi tvrdil, že věří jen té statistice, kterou dělá on sám? Protentokrát ale můžeme policejní údaj brát vážně. Když se ale řekne A, musí se říci i B: ono totiž oproti loňskému období počátku roku ubylo všech nehod. Ne snad proto, že se řidiči umoudřili, ale prostě proto, že padaly trakaře. Kdo opravdu nemusel, do té siberie nejel. A zřejmě si to tak rozmysleli i opilci. Souvislost s povinnými dechovými zkouškami a poklesem chycených hříšníků není úplně průkazná. Dost ale možná, že ti labilnější se lekli. Ti otrlí sotva. To ale ukáží až další měsíce.

Nás pro tentokrát víc zajímá, jak se při té příležitosti zase šláplo na bolavou nohu spodní hranice hladiny alkoholu v krvi. Tu u nás nikdo oficiálně neuzná ani nestanoví. Marná je argumentace, že je to v Evropě převážně jinak, že 0,5 nebo aspoň určitě 0,3 promile nemá vliv na řidičské schopnosti, že třeba horečka 38 stupňů se na schopnostech řízení projeví jako jedno promile alkoholu – a přesto to u nás nikdo nesleduje ani nepostihuje, že 0,2 promile je fyziologická hladina těkavých látek v krvi, kterou lze mít, aniž cokoli alkoholického vypijeme. K tomu se ještě přidá chyba měření, tolerance krevní zkoušky a další možné vlivy na konečný výsledek – a nic. Nikdo si nevezme na odpovědnost říct: do 0,3 (nebo aspoň do 0,2) promile to nebereme na vědomí. Nebudeme postihovat.

Přý to nejde: zákon mluví jasně! Jak jasně? Tak si to přečtíme: v § 5/2a zákona 361/2000 Sb. (zákon o provozu na pozemních komunikacích) se řidiči zakazuje požití alkoholický nápoj během jízdy. Teprve jakoby si zákonodárce dodatečně uvědomil, že je to málo, v odstavci b/ doplňuje, že řidič nesmí řídit vozidlo ani bezprostředně po požití alkoholického nápoje – nebo v takové době, kdy by mohl být ještě pod jeho vlivem (tu má asi na mysli i tzv. zbytkový alkohol). Jednoduše řečeno: pít se nesmí.

V § 5/1f ale stejný zákon na to jde jinak: policista nezjišťuje, zda řidič pil, ale zda byl alkoholem ovlivněn. Tomu už rozumíme: to je totiž nebezpečné, to zasluží postih. A jsme u jádra našeho problému: vypije-li řidič před jízdou hlt piva, porušil zákon. Jeho ovlivnění se však nezjistí.

Co s tím? Je to jednoduché: zjistit hranici, kdy už začínají být řidičské schopnosti ovlivněny, a teprve od ní pití zakázat. Tak jako je to jinde. U nás to ale nikdo neudělá. Ti, kdo o tom rozhodují, totiž říkají: když dovolíme jedno pivo, bude každý pít pět. Jako by to ti alkoholici za volantem už nedělali i bez dovolení. A tak je po ruce české řešení: Ministerstvo dopravy vydá potichu metodický

pokyn, že při zjištění 0,24 promile při dechové zkoušce necháme provinilce být: než dojde na krevní zkoušku, nemá už v krvi nic, máme s tím jen vydání a práci. Až na jednu výjimku: když se totiž přizná, že něco vypil. Pak řidič jasně porušil zákon a následuje trest: řídil-li ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil požitím alkoholického nápoje, sedm bodů, 25 - 50 000 korun pokuty a jeden až dva roky zákazu řízení, řídil-li vozidlo bezprostředně po požití alk. nápoje, nebo v takové době potom, kdy je ještě pod jeho vlivem, pak „jen“ 6 bodů, 5 - 10 000 korun pokuty a 6 měsíců až jeden rok zákazu řízení. Dodejme že 2/3 nehod s alkoholem

mělo jeho hladinu nad 1 promile! A přidejme otázku, zda by se ty zbylé staly i bez něj...

A jsme zase tam, kde jsme byli předtím: kdy je řidič (ještě) pod vlivem vypitého alkoholického nápoje? Když má už opravdu nulu, nebo 0,2 či 0,3 promile (které ani nemusí mít z alkoholu)? Tuhle hladinu může mít totiž každý, i když nic nevypije. Je to otázka metabolismu a tělesných funkcí. Nebo nemoci. Diabetici by o tom mohli vyprávět.

Může to být i chyba měření nebo chyba postupu: odborník na měřicí přístroje v televizi jasně připustil, že po dechové zkoušce opilce se před dalším použitím musí přístroj pořádně „provětrat“, jinak by mohlo něco z naměřených promile zůstat i pro

toho dalšího. I náš známý toxikolog ing. Zikmund zjistil velké rozdíly při měření. A tak dál. Chybička se prostě může vloudit a fyziologická hranice se nedá ignorovat. To všechno mluví ke stanovení jasně spodní hranice ethylalkoholu v krvi. Hranice, která ještě nemá s ovlivněním řidiče nic společného. Dokázali to stát u marihuany (dovolených 5 rostlinek), měl by to unést i u nechvalně známého alkoholu. A nepronásledovat ty, kdo nejsou žádným způsobem ovlivněni. Jinak by nevolal do nebe případ řidičky, které naměřili 0,14 promile a která byla rok bez řidičáku a zaplatila horentní pokutu. Podobně jiný řidič, který byl postižen za téměř stejné situace a teď vymáhá na státu půlmilionové odškodné.

Co bylo řečeno o spodní hranici, nemá nic společného s pitím alkoholu před jízdou a během jízdy v množství, které řidičovy schopnosti ovlivňuje. Je to nejdražší pití na světě. Milionové regresy pojišťoven za náklady léčení zraněných a za jejich odškodnění, ztráta řidičského oprávnění a s tím i spojená ztráta živobytí nebo krach firmy, následné dopady spojené s trestem vězení, rozpadem rodiny a mnoho dalšího ovšem důrazně varují. Bohužel jen ty slušné.

A ačkoli jsou řemesla a činnosti, které s alkoholem prostě spojovat nelze, někteří na to neslyší. Docela určitě se to týká nejen řízení vozidla na silnici, ale i v opravárnách, stanicích technické kontroly a jinde.

